

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

(Dz. U. 2003 nr 120 poz. 1126)

Rozporządzenie określa zakres i formę informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowy zakres rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi. Wśród robót budowlanych objętych szczegółowym zakresem, wymagających sporządzenia planu prowadzenia robót budowlanych znajdują się roboty polegające na usuwaniu i naprawie wyrobów zawierających azbest.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.

(Dz. U. 2002 nr 175 poz. 1439)

Rozporządzenie określa terminy przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, formę przedkładanej informacji, jej układ oraz wymagane techniki.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów.

(Dz. U. 2006 nr 30 poz. 213)

Rozporządzenie ustala wzory dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów sporządzanych w celu kontroli ich przemieszczania. Do prowadzenia ewidencji odpadów zobowiązani są posiadacze odpadów, w tym także wytwórcy. Ewidencje prowadzi się za pomocą karty ewidencji odpadów oraz karty przekazania odpadów.

4.2. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r. przyjęła "Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski". Program ten obejmuje okres 30-letni, tj. lata 2003 - 2032. Celem programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Polski spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie, w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska,

- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.

Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w powietrzu, „Program...” ten jest jednym z priorytetowych dla ochrony zdrowia i środowiska przyrodniczego.

Zadanie likwidacji zagrożenia wynikającego z obecności wyrobów zawierających azbest w naszym otoczeniu zostało powierzone zarówno urzędom na szczeblu centralnym (zainteresowanym resortom, w tym Głównemu Koordynatorowi do spraw realizacji „Programu...” w Ministerstwie Gospodarki i Pracy), wojewódzkim, jak i lokalnym.

Zgodnie z zapisami krajowego Programu zadania gminy są następujące:

- uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem,
- przygotowanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu,
- przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowanych z realizacji zadań Programu.

Do zadań rady gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań Programu.

Oszacowano, że na terenie kraju znajduje się

- około 15.500 tys. ton wyrobów zawierających azbest, w tym:
 - 14.900 tys. ton płyt azbestowo-cementowych (1.351.500 tys. m²),
 - 600 tys. ton rur i innych wyrobów azbestowo-cementowych.

Największe nagromadzenie wyrobów azbestowych występuje na terenie:

- województwa mazowieckiego - ok. 3 mln ton,
- województwa lubelskiego - ok. 2 mln ton,
- teren województw: łódzkiego, wielkopolskiego, podlaskiego i małopolskiego - po ok. 1 mln ton.

Zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. W "Programie..." zawarte informacje dotyczące ilości wyrobów oraz ich rozmieszczenia terytorialnego w Polsce. Obliczone zostały ilości i wielkości niezbędnych składowisk z kosztami inwestycji i ich eksploatacji, a także skalkulowano dochody i wydatki budżetu państwa z tytułu prac związanych z usuwaniem zawierających azbest. Przedstawiono propozycje nowych uregulowań i nowelizacji

cji przepisów odnoszących się do problematyki azbestu oraz propozycje założeń organizacyjnych i monitoringu programu w układzie centralnym i terytorialnym.

Jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich składowanie, dlatego przewiduje się wybudowanie 84 składowisk odpadów azbestowych. Ponadto program usuwania azbestu przewiduje:

- opracowywanie programów usuwania wyrobów zawierających azbest na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym;
- rozpowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- monitoring powietrza w szczególnie zagrożonych miejscach publicznych oraz oczyszczenie takich miejsc,
- monitoring usuwania oraz prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

4.3. Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości

Do obowiązków właścicieli, zarządców, użytkowników nieruchomości, w których stosowane są wyroby zawierające azbest należy:

- kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i dokumentacji miejsca zawierającego azbest (zał. V),
- usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
- przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,
- sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub Prezydentowi Miasta (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o:
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania (zał. III),
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zastało zakończone (zał. IV),
- zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

5. Gospodarowanie wyrobami i odpadami zawierającymi azbest na terenie Gminy Piła

5.1 Aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest w Gminie Piła

Inwentaryzacja ilości wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie Gminy Piła nie jest kompletna. Na potrzeby Programu została oparta o informacje uzyskane od właścicieli i zarządców budynków oraz rejestr rodzaju, ilości i miejsc występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, prowadzony przez Wojewodę Wielkopolskiego. Istotnym zadaniem uwzględnionym w harmonogramie Programu będzie przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy w najbliższych latach.

Aktualnie na terenie Gminy zewidencjonowano łącznie 930,06 Mg* wyrobów zawierających azbest. Wśród nich znajdują się zarówno płyty azbestowo-cementowe (faliste i płaskie) jak i rury azbestowo-cementowe.

Tab. 4. Zbiorcze zestawienie rodzaju, ilości o miejsc występowania azbestu na terenie Gminy Piła.

L.p.	Lokalizacja	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Jednostka	Ilość
1.	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.	plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	15,50
		rury azbestowo-cementowe	mb	10 990,00
2.	Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile: Plac Konstytucji 3go Maja ul. Przemysłowa 3 ul. Tucholska 20 ul. Śniadeckich 58 ul. Wodna 18-22 ul. Słowackiego 12-14-15 ul. Bydgoska/Podchorążych 65	plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	54,00
		plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	229,00
		plyty azbestowo-cementowe płaskie	m ²	396,00
		plyty azbestowo-cementowe płaskie	m ²	147,00
		plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	22,00
		plyty azbestowo-cementowe płaskie	m ²	324,00
		plyty azbestowo-cementowe płaskie	m ²	287,00
3.	Miejska Energetyka Ciepła ul. Kaczorowska 20	plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	81,00

* Szacunkowe określenia ilości wyrobów zawierających azbest oparto o średnią masę 1m² płyt falistych azbestowo-cementowych = 12 kg; średnią masę 1m² płyt azbestowo-cementowych płaskich = 9 kg oraz średnią masę mb rur azbestowo-cementowych = 40 kg.

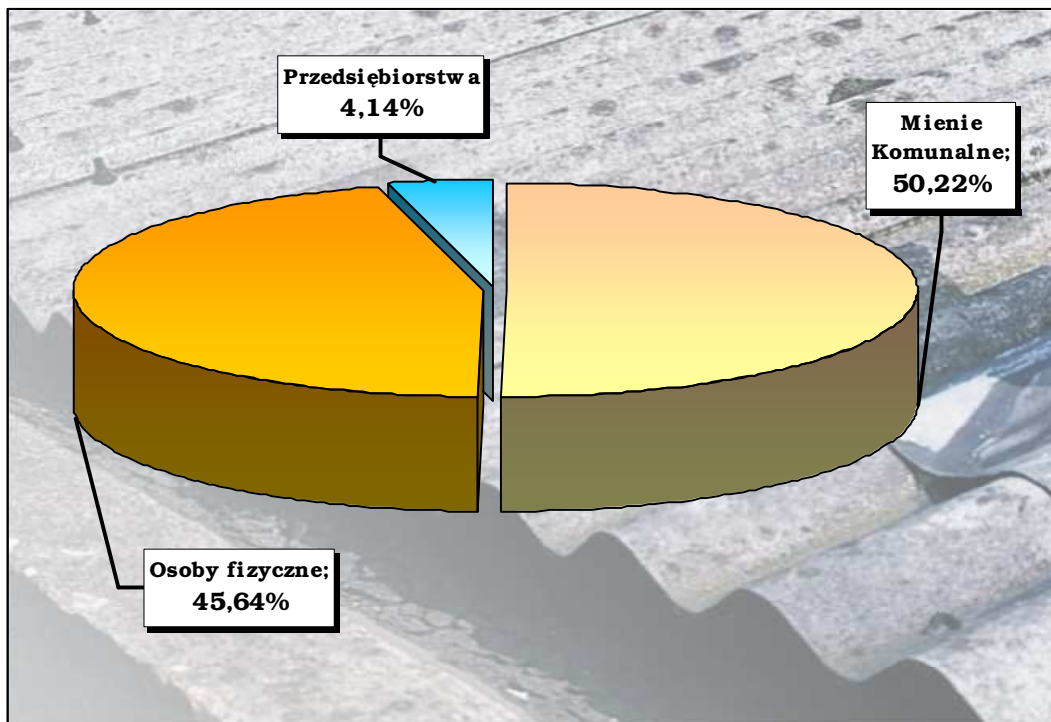

4.	Mienie komunalne: Budynek typu „DOMONT” ul. Węgłowa 9; ul. Kossaka 23	plyty azbestowo-cementowe płaskie		560,10
	Barak administracyjny ul. Motylewska 24	plyty azbestowo-cementowe płaskie	m ²	320,00
5.	Osoby fizyczne:	plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	1 666,09
		plyty azbestowo-cementowe płaskie	m ²	547,64
6.	PPU "Sezup-Clima" Sp z o.o. Ul. Długosza 25	plyty azbestowo-cementowe faliste	m ²	201,00
Razem:*			m ²	4 850,33*
*bez rur azbestowo-cementowych				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Piły

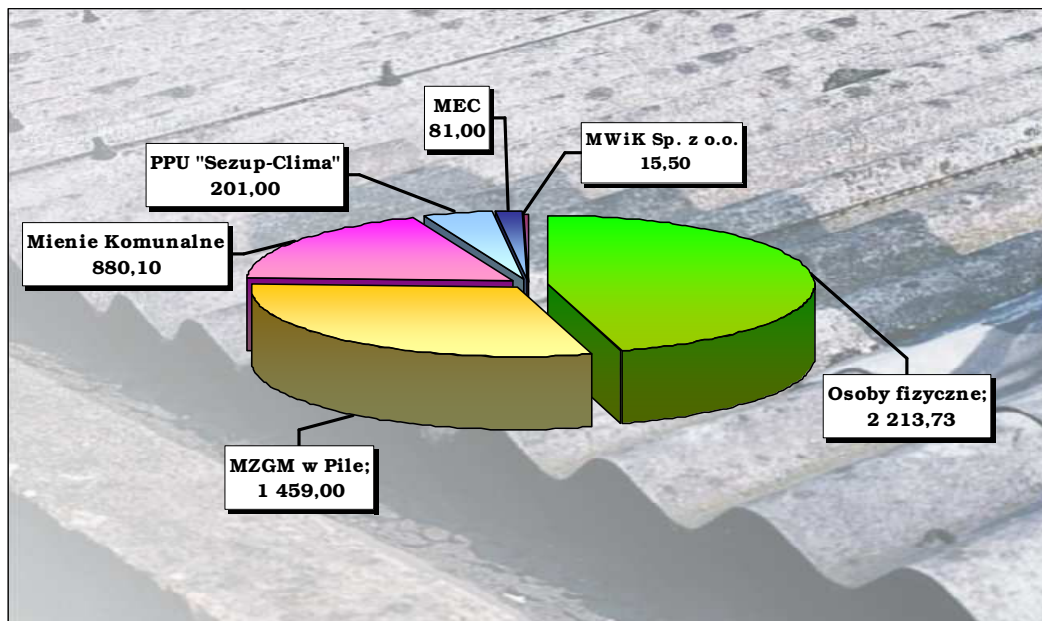
Jak wynika z powyższego, największą ilość posiadanych wyrobów azbestowo-cementowych deklarują osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami. Należy przypuszczać, iż pełna inwentaryzacja Gminy wykaże jeszcze wyższe ilości użytkowanych wyrobów azbestowych wśród tej grupy osób.

Ryc. 6. Ilość zewidencjonowanego azbestu na terenie Gminy Piła wg użytkowników [%].

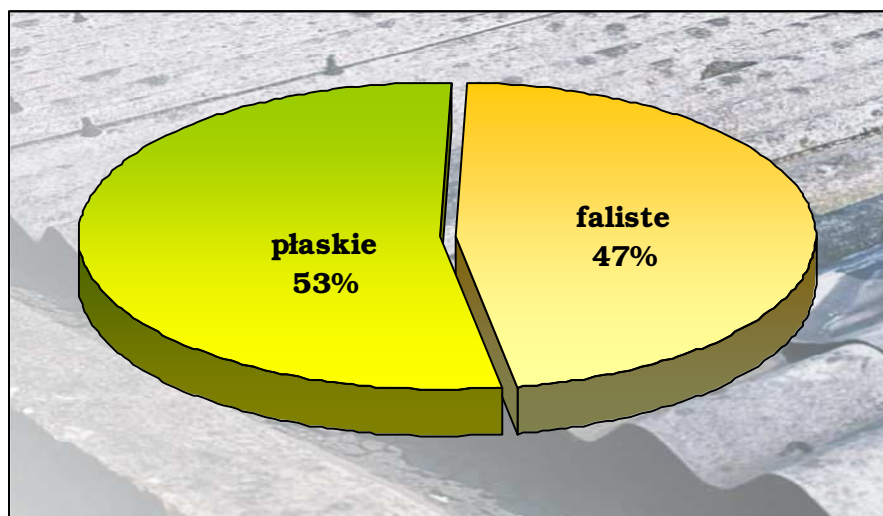
Ryc. 7. Szczegółowy rozkład wyrobów zawierających azbest w Gminie Piła wg użytkowników [m²].

*bez rur azbestowo-cementowych

Wśród zinwentaryzowanego azbestu w całej Gminie przeważają płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie. W sumie jest ich 2 268,59 m², co stanowi 23,236 Mg. Z kolei płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa mają swoje największe zastosowanie w budownictwie mieszkalnym, stąd ich największa ilość w grupie osób fizycznych. Szczegółowy podział płyt azbestowo-cementowych przedstawia Ryc.8.

Ryc. 8. Zinwentaryzowany azbest na terenie Gminy Piła wg rodzaju*.

*bez rur azbestowo-cementowych

Na potrzeby niniejszego Programu stan aktualny dotyczący ilości zinwentaryzowanego azbestu omówiony został z podziałem na cztery grupy:

I GRUPA – osoby fizyczne nie będące przedsiębiorstwami

II GRUPA - Zakłady Miejskie i mienie komunalne

III GRUPA – przedsiębiorstwa

IV GRUPA – rury azbestowo-cementowe

GRUPA I:

- osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami

Obowiązkiem właścicieli i zarządców obiektów zawierających azbest jest coroczne sporządzenie informacji nt. ilości i rodzaju azbestu i przedłożenie jej Prezydentowi Piły. Dotyczy to osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami.

Zinwentaryzowany azbest w tej grupie znajduje się w wyrobach azbestowych mających zastosowanie przede wszystkim jako pokrycia dachowe w budynkach mieszkalnych. Są to:

- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa
- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie

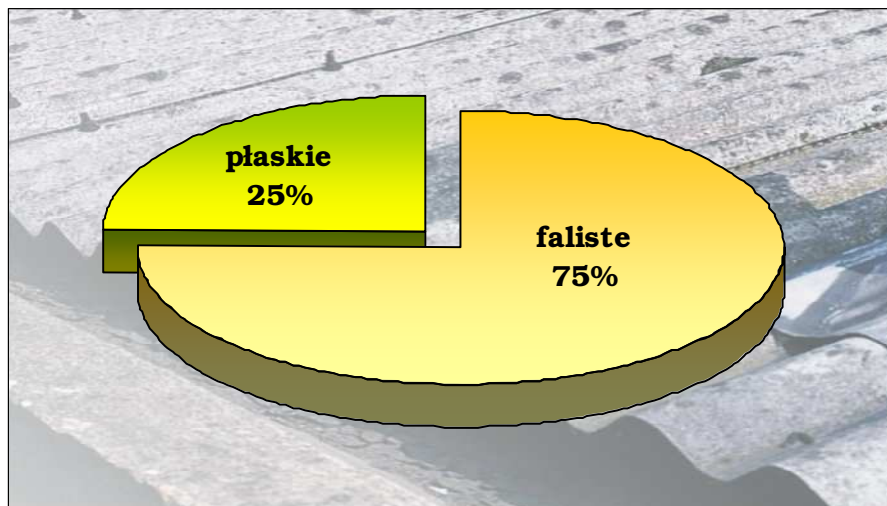
Tab. 5. Rozkład wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła w posiadaniu osób fizycznych nie będących przedsiębiorstwami.

L.p.	Nazwa wyrobu	Jednostka	Ilość	Waga [Mg]	Procentowy udział
1.	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	m ²	1 666,09	19,93	75,30
2.	płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	m ²	547,64	4,93	24,70
	Razem:	m ²	2 213,73	24,92	100,00

Ze względu na miejski charakter terenów Gminy Piła, w tej grupie znajduje się najwięcej wyrobów zawierających azbest. Zlokalizowane są one głównie w rejonach zabudowań mieszkalnych oraz starego budownictwa. Zgodnie z założeniami Programu, Gmina Piła od 2007 r. przystąpi do realizacji zadań mających na celu wyeliminowanie wyrobów azbestowych w pierwszej kolejności z tej grupy.

Ryc. 9. Azbest I grupy na terenie Gminy Piła wg rodzaju.

GRUPA II:

- Zakłady Miejskie i mienie komunalne

W grupie tej znajdują się Miejskie Zakłady:

- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.;
- Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile;
- Miejska Energetyka Ciepła;

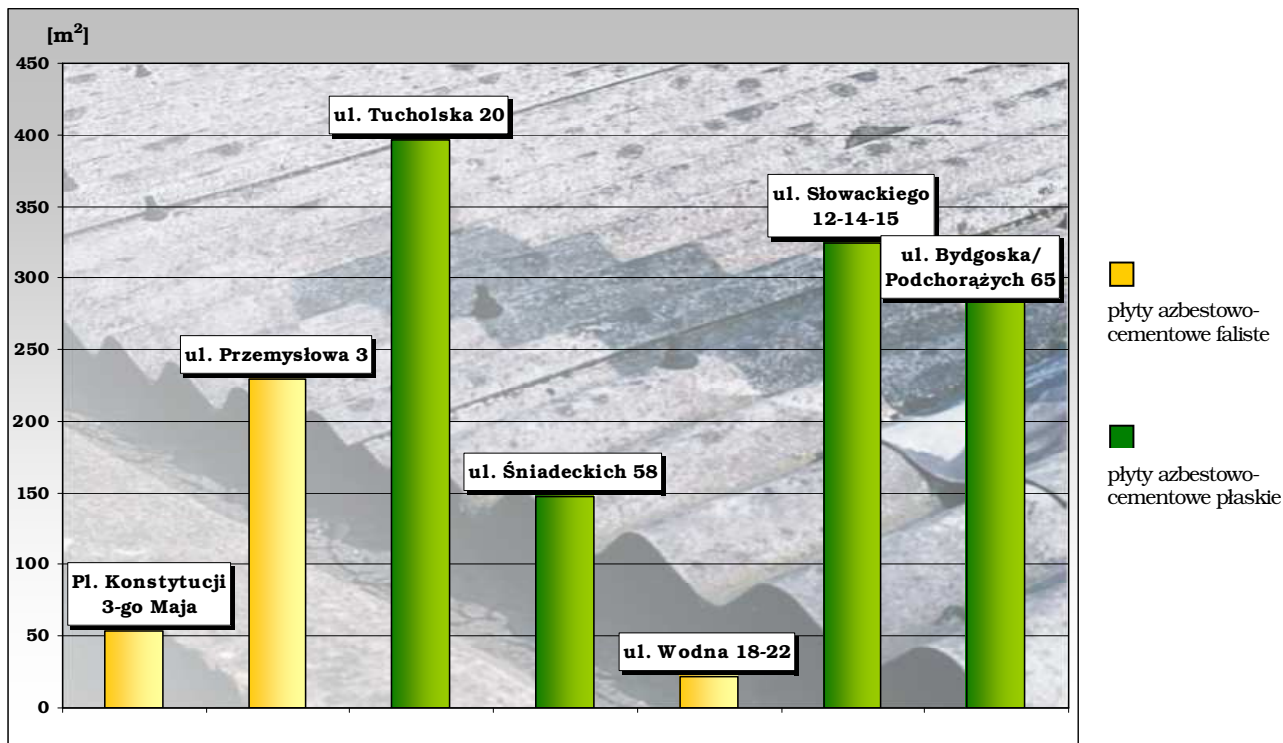
oraz budynki należące do Gminy, stanowiące mienie komunalne.

Największą ilość azbestu w tej grupie znajduje się w zarządzie Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Pile. Szczegółowy rozkład wyrobów azbestowych przedstawia Ryc.10.

Dodatkowo Gmina posiada budynki typu „DOMONT” na ulicach: Węglowej, Kossaka, Motylewskiej, gdzie zastosowane są płyty azbestowo-cementowe płaskie o łącznej ilości 880,10 m².

Ryc. 10. Ilościowe rozmieszczenie azbestu w posiadaniu Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Pile.

GRUPA III:

- przedsiębiorstwa

Wśród przedsiębiorstw znajdujących się na terenie Gminy Piła, które zgłosiły posiadanie wyrobów zawierających azbest znalazło się tylko jedno przedsiębiorstwo. Jest to Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "SEZUP CLIMA" Sp. z o.o. Jest ono w posiadaniu 201 m² płyty falistej azbestowo-cementowej dla budownictwa, co odpowiada ok. 2,4 Mg.

GRUPA IV:

- rury i złącza azbestowo-cementowe

Rury azbestowo-cementowe były dość powszechnie używane w latach sześćdziesiątych i na początku lat siedemdziesiątych do budowy rozdzielczych sieci wodociągowych o średnicach od osiemdziesięciu do trzystu milimetrów. Szacunki dotyczące ilości wykorzystywanych rur azbestowo-cementowych na terenie Gminy wynoszą ok. 10 990 mb, co łącznie daje ok. 440 Mg.

Klasyczna wymiana rurociągów azbestocementowych polega na następujących operacjach:

- opracowaniu projektu technicznego wymiany odcinka rurociągu i uzyskaniu wymaganych prawem pozwoleń na budowę,
- odkryciu rurociągu i jego wymianie na nowy,
- wykonaniu niezbędnych prób, odtworzeniu przyłączy itp.,
- zasypaniu wykopu i odtworzeniu nawierzchni.

5.2. Pomoc samorządu terytorialnego w usuwaniu wyrobów zawierających azbest

1. Pomoc w usuwaniu wyrobów budowlanych zawierających azbest wprowadzona zostanie od 2007 r. i dotyczyć będzie właścicieli i zarządców zasobów mieszkaniowych (osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej).
2. Pomoc ta polegać będzie na dofinansowaniu demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.
3. Podmioty prowadzące roboty demontażowe, transport i utylizację odpadów zawierających azbest, zgodnie z przepisami prawa, powinny posiadać adekwatne pozwolenia. Dlatego też w drodze postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Gminę, wyłoniona zostanie firma, posiadająca zezwolenie na wykonywanie ww. prac w celu ich przeprowadzenia na terenie Gminy.
4. Sfinalizowanie zadania nastąpi po skompletowaniu odpowiednich dokumentów, tj. faktury za wykonaną usługę, dokumentu potwierdzającego zgłoszenie robót lub uzyskanie pozwolenia na budowę/rozbiórkę od Starosty Piłskiego, karty przekazania odpadu oraz protokołu zdawczo-odbiorczego potwierdzającego realizację zadania (sporządzonego przez pracownika Urzędu Miasta Piły).
5. Procedura postępowania:
 - osoby fizycznie nie będące przedsiębiorstwami, na przygotowanym formularzu do Prezydenta Miasta składają wniosek o dofinansowanie kosztów związanych z demontażem, transportem i utylizacją wyrobów zawierających azbest. Wniosek musi być złożony przed demontażem wyrobów zawierających azbest, co umożliwi pracownikowi Urzędu Miasta weryfikację wniosku, w tym ilości wyrobów do usunięcia. **Nie będą rozpatrywane wnioski dotyczące zrealizowanych bądź rozpoczętych już zadań;**

- po merytorycznej weryfikacji wniosku, w ramach środków przeznaczonych na realizację Programu, pochodzących z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wnioskodawca otrzyma pismo informujące o akceptacji wniosku;
- wnioski rozpatrywane będą wg kolejności składania, do momentu wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel;
- po podpisaniu umowy z Prezydentem Miasta dotyczącej realizacji zadania, usuwaniem azbestu zajmie się podmiot wyłoniony drogą postępowania przetargowego do przeprowadzenia prac demontażowych, transportu i utylizacji odpadów zawierających azbest;

Po uchwaleniu „Programu usuwania azbestu na terenie Gminy Piła na lata 2007-2012” przez Radę Miejską w Pile, zarządzeniem Prezydenta Miasta zostanie przyjęty Regulamin szczegółowo precyzujący tryb udzielania pomocy finansowej w usuwaniu wyrobów zawierających azbest w oparciu o środki pochodzące z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5.3. Środki niezbędne do realizacji Programu

Jak już wspomniano, środki przeznaczone na pomoc samorządu terytorialnego w usuwaniu wyrobów zawierających azbest pochodzić będą z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Będą to środki corocznie przeznaczone w ramach Funduszu na ten cel. Wysokość środków uzależniona będzie od możliwości finansowych Gminy.

Wg danych opartych o złożone Prezydentowi Miasta informacje dotyczących ilości występujących na terenie Gminy wyrobów zawierających azbest, szacunkowa ich ilość wśród osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami wynosi ok. 2 213,73 m².

Przyjmując średni koszt demontażu, transportu na odpowiednie wysypisko i utylizacji 1m² płyt azbestowo-cementowych = 40 zł[†] brutto całkowity koszt usunięcia zinventaryzowanych wśród osób fizycznych wyrobów zawierających azbest wyniesie:

$$2\,213,73\text{ m}^2 \times 40\text{ zł} = \mathbf{88\,549,20\text{ zł}}$$

Środki na ten cel zabezpieczone zostaną w Gminnym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jednakże z uwagi na fakt, iż azbest w tej grupie zawarty jest przede wszystkim w płytach stanowiących pokrycie dachowe, jego usunięcie wiąże się z nowym pokryciem dachowym. Średni

[†] Koszt określony w oparciu o badanie firm z dziedziny usuwania azbestu na rynku lokalnym.

koszt takiego pokrycia wyniesie ok. 65 zł/m² brutto (dachówka ekologiczna) wraz z montażem. Całość kosztów nowego pokrycia dachowego wśród osób fizycznych deklarujących posiadanie wyrobów zawierających azbest wyniesie:

$$2\ 213,73\ \text{m}^2 \times 60\ \text{zł} = \mathbf{143\ 892,50\ \text{zł}}$$

Koszty nowego pokrycia nie będą finansowane przez Gminę, w związku z czym osoby fizyczne będą musiały zabezpieczyć ww. kwotę.

Koszty te powinny być weryfikowane podczas każdej aktualizacji Programu.

Wykaz firm posiadających pozwolenie na usuwanie azbestu na terenie powiatu pilskiego znajduje się w załączniku nr II.

Na terenie Gminy Piła zinwentaryzowano również 10 990,00 mb rur azbestowo-cementowych (łącznie: ok. 440 Mg). Jednakże nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest spożyty w wodzie jest szkodliwy dla zdrowia. Zarówno raport WHO jak i stanowisko Państwowego Zakładu Higieny są w tej sprawie jednoznaczne. Dlatego zastępowanie rur azbestowo-cementowych w instalacjach ziemnych wyrobami bezazbestowymi powinno następować sukcesywnie, w miarę technicznego zużycia lub w przypadku woli wymiany na rury bezazbestowe.

Szacowanie kosztów wymiany rur azbestowo-cementowych wymaga szczegółowej specyfikacji i uwzględnienia warunków lokalnych. Przyjmując średni koszt budowy nowego systemu wodociągo-wo-kanalizacyjnego ok. 400,00 zł/mb oraz doliczając koszty wykopu starego rurociągu oraz transportu i utylizacji odpadów niebezpiecznych, koszt ten może osiągać wysokość 550,00 zł/mb, stąd szacunkowa kwota wymiany rur azbestowo-cementowych w Gminie Piła wyniesie ok. 6 000 000,00 zł.

Wysokość tej kwoty, po szczegółowym zweryfikowaniu, jest podstawą do ubiegania się o środki finansowe na realizację zadania polegającego na wymianie rur azbestowo-cementowych z terenu Gminy. Możliwości uzyskania funduszy krajowych i unijnych zawiera rozdział 6.

5.4. Harmonogram realizacji Programu

Tab. 6. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań Programu w latach 2007-2012.

L.p.	Cel	Działania	Lata	Koszt [zł]	Finansowanie
1.	edukacja	informacje umieszczane na stronach internetowych Urzędu Miasta Piły dotyczące obowiązków właścicieli i zarządców nieruchomości, w których stosowany jest azbest oraz na temat szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka	2007-2012	brak kosztów	-
		produkcja i kolportaż na terenie Gminy ulotek informacyjno-edukacyjnych na tematy związane z azbestem	2008	3 500,00	GFOŚiGW
2.	przetarg	zorganizowanie przetargu na wyłonienie wykonawcy, który zajmie się usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Piła	2007	brak kosztów	-
3.	alokacja środków finansowych	alokacja środków finansowych z na realizację zadań założonych w Programie	corocznie	ilość środków będzie zależała od możliwości finansowych Gminy w danym roku, z zakładaną tendencją do zwiększania wysokości tych środków.	GFOŚiGW
4.	mobilizowanie mieszkańców Gminy do usuwania wyrobów zawierających azbest	informowanie o możliwościach pozyskania kredytu na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest	2007-2012	brak kosztów	GFOŚiGW
		utworzenie systemu dotacji (zarządzenie Prezydenta) przeznaczonych dla osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami na usuwanie, transport i składowanie odpadów azbestowych	2007-2012	brak kosztów	GFOŚiGW
5	inwentaryzacja	rzetelne i kompletne rozpoznanie ilości i stanu wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie Gminy	2008	brak kosztów - na podstawie informacji składanych Prezydentowi Miasta	-
				10 000,00	GFOŚiGW
6.	baza danych	opracowanie na poziomie Gminy Piła bazy informacyjnej zawierającej dane dotyczące miejsc występowania, ilości i stanu wyrobów zawierających azbest	2008	brak kosztów	-

7.	pozyskiwanie funduszy	Działania prowadzące do zwiększenia wysokości środków finansowych z przeznaczeniem na działania zmierzające do wyeliminowania azbestu z terenu Gminy	2007-2012	Zależnie od wprowadzenia nowych możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na działania związane z usuwaniem azbestu	GFOŚiGW
8.	przepływ danych	przedkładanie wojewodzie przez Prezydenta Miasta informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest	corocznie	brak kosztów	-
9.	monitoring dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	monitoringu „dzikich” wysypisk odpadów oraz ich eliminowanie zgodnie z istniejącymi przepisami, także w ramach dwukrotnie w ciągu roku przeprowadzanej akcji „sprzątanie świata”	na bieżąco	brak kosztów	-
10.	oczyszczanie terenów gminnych	dofinansowanie działań związanych z usunięciem wyrobów azbestowych z terenu Gminy, użytkowanych przez Zakłady Miejskie Gminy Piła	2009-2012	W zależności od możliwości i potrzeb	GFOŚiGW
		usunięcie wyrobów azbestowych z budynków stanowiących mienie komunalne (ul.: Węglowa, Kossaka, Motylewska)	2009-2012	35 204,00	GFOŚiGW PFOŚiGW
		oraz nowe pokrycie dachowe		46 510,00	
		stopniowa eliminacja z terenu Gminy rur azbestowo-cementowych w sieci wodno-kanalizacyjnej	od 2009 r.	koszt całkowity: ok. 6 000 000,00 [‡]	częściowo z GFOŚiGW oraz zewnętrznych środków planowanych do pozyskania
11.	monitoring usuwania wyrobów azbestowych	działania nadzorcze realizacji Programu	corocznie	brak kosztów	-
12.	sprawozdania	sprawozdania z realizacji Programu przedkładane Radzie Miejskiej oraz mieszkańcom Gminy	okresowo	brak kosztów	-
13.	aktualizacja Programu	aktualizacja w zależności od zmieniających się przepisów prawnych oraz możliwości finansowych)	okresowo	brak kosztów	-

Nie wyklucza się, w przypadku zaistnienia takiej możliwości, finansowania Programu z innych źródeł, w tym np. z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej, Powiatowego, Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Spowoduje to przyspieszenie realizacji zadań założonych w Programie.

[‡] Koszt szacunkowy, do określenia rzeczywistych kosztów niezbędna będzie szczegółowa kalkulacja uwzględniająca lokalne uwarunkowania.

6. Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu z terenu gminy Piła oraz składowaniem odpadów zawierających azbest

Usuwanie materiałów azbestowych i zawierających azbest mogą zajmować się tylko specjalistyczne firmy. Świadczenie tego typu usług wiąże się z koniecznością spełnienia przez przedsiębiorców różnego rodzaju wymogów, począwszy od posiadania odpowiednich zezwoleń, odpowiedniego sprzętu i transportu, na przeszkolonych pracownikach kończąc. W skład czynności związanych z usuwaniem azbestu wchodzi demontaż, zabezpieczanie i oznakowanie terenu oraz odpadów, transport oraz unieszkodliwianie. Wszelkie roboty muszą być nadzorowane przez specjalistów, a po zakończonych pracach nierzadko konieczne są pomiary powietrza na stwierdzenie obecności włókien azbestu. To wszystko wpływa na wysokie koszty likwidacji azbestu, które wahają się w granicach 40 zł za m². Na cenę tę wpływa również fakt, iż jedyną formą ostatecznego unieszkodliwiania tych niebezpiecznych wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami jest ich składowanie. W związku z powyższym wysokie koszty usuwania azbestu zdeterminowane są również wysokimi kosztami składowania, uzależnionymi także od opłaty marszałkowskiej. Odpłatność za umieszczenie takich odpadów na składowisku odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wynosi średnio od 400 do 1 000 zł za tonę. Ponadto demontaż pokrycia dachowego z azbestu powoduje konieczność wykonania nowego pokrycia, co stanowi kolejną barierę finansową.

Biorąc powyższe pod uwagę posiadacze wyrobów zawierających azbest najczęściej nie są w stanie wygenerować środków własnych, wystarczających na jego usunięcie i unieszkodliwienie. Rozwiązaniem może być uzyskanie wsparcia funduszy ochrony środowiska, zarówno krajowych jak i zagranicznych.

Planowane wydatki z budżetu państwa w okresie 30-lat ograniczone zostały do czterech zadań:

1. wydatki na finansowanie działalności Głównego Koordynatora określone w Krajowym Programie – w wysokości 1 mln zł rocznie,
2. wydatki na działalność informacyjno-popularyzacyjną w mediach dotycząca bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów ich usuwania, a także informacji o szkodliwości azbestu i sposobów chronienia przed narażeniem na jego emisję – łącznie 27 mln zł,
3. wydatki na opracowanie (lub udział) terenowych planów ochrony przed szkodliwością azbestu i programów usuwania wyrobów zawierających azbest, a także szkolenia pracowników administracji publicznej (szczebla centralnego i wojewódzkiego) w zakresie szczegółowych przepisów i procedur dotyczących azbestu – łącznie 4,15 mln zł,

4. wydatki na opracowanie programów zdrowotnych i utworzenie ośrodka oceny ryzyka – łącznie 4 mln zł.

Wydatki te nie uwzględniają bezpośredniej pomocy finansowej dla osób fizycznych, dla których taka pomoc jest niezbędna do eliminacji wyrobów zawierających azbest. Dlatego ważne jest współuczestnictwo samorządów lokalnych w działaniach wspierających bezpośrednio tą część społeczeństwa, której dotyczy problem odpadów azbestowych. Pomoc taka może być udzielana w oparciu o Gminne, Powiatowe i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

1. Gminne i Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Przychodami ww. funduszy są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych pobieranych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych. Środki gminnych funduszy przeznacza się m.in. na:

- 1) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;
- 2) wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska;
- 3) realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej;
- 4) przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, za drzewień, zakrzewień oraz parków;
- 5) przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi;
- 6) przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza;
- 7) przedsięwzięcia związane z ochroną wód;
- 8) profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska;
- 9) inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

Środki powiatowych funduszy przeznacza się na:

- 1) wspomaganie działalności Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 2) inne zadania ustalone przez radę powiatu, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

Wprowadzenie systemu dotacji do usuwania wyrobów zawierających azbest możliwe jest poprzez zarządzenie Prezydenta Miasta.

2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Środki zgromadzone na tych funduszach mogą zostać wydatkowane zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska m.in. na:

- 1) inwestycje ekologiczne realizowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz funduszy krajowych;
- 2) innych zadań służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikających z zasady zrównoważonego rozwoju, ustalonych w planach działalności wojewódzkich funduszy, w tym na programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, programy ochrony przed hałasem, plany gospodarki odpadami, plany działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ust. 1 Prawa ochrony środowiska, a także na realizację powyższych planów i programów;

WFOŚiGW w Poznaniu dopłaca m.in. do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Poznaniu oraz Oddział w Ostrowie Wielkopolskim na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane w województwie wielkopolskim. Bank Ochrony Środowiska uruchomił 8 specjalnych linii kredytowych dla inwestorów, którymi mogą być w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy, osoby fizyczne, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. WFOŚiGW przeznaczy swoje środki na dopłaty do oprocentowania kredytów zaciąganych między innymi na zadania związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu i wyrobów zawierających azbest.

3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dofinansowanie ze środków tego funduszu może zostać przeznaczone na cele określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902) w jednej z następujących form:

- pożyczki preferencyjne,
- pożyczki płatnicze,
- kredyty udzielane ze środków Narodowego Funduszu przez banki w ramach linii kredytowych,
- dotacje,
- dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- pożyczki w ramach umowy konsorcjum,
- promesy pomocy finansowej przedsięwzięcia,
- poręczenia spłaty kredytów oraz zwrotu środków przyznanych przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z ustawą z 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2003 r. Nr 74 poz. 1689 z późn. zm.). Udzielając poręczenia Narodowy Fundusz wymaga zabezpieczeń na okoliczność roszczeń wynikających z tytułu wykonywania obowiązków poręczyciela i pobiera opłatę prowizyjną,
- umorzenia pożyczek preferencyjnych.

Na liście priorytetowych programów NFOŚiGW planowanych do finansowania na rok 2007 znalazły się m.in.:

- budowa i modernizacja systemów kanalizacji zbiorczej [1.1],
 - eliminacja bezpośrednich zagrożeń antropogennych obszarów cennych przyrodniczo wskutek ograniczenia niskiej emisji, uregulowania gospodarki ściekowej oraz usuwania materiałów zawierających azbest z obszaru parków narodowych, z obszarów wyznaczonych do sieci NATURA 2000 z obiektów/gruntów będących własnością Skarbu Państwa [5.1],
 - eliminacja bezpośredniej presji na obszary przyrodniczo cenne wskutek ograniczenia niskiej emisji, uregulowania gospodarki ściekowej oraz usuwania materiałów zawierających azbest z obszarów lasów państwowych z obiektów/gruntów będących własnością Skarbu Państwa lub gmin [5.2].
- Ponadto poza programami, NFOŚiGW będzie również finansował we współpracy z bankami poprzez linie kredytowe m.in. usuwanie wyrobów zawierających azbest.

4. Bank Ochrony Środowiska.

BOŚ świadczy kompleksowe usługi finansowe dla podmiotów realizujących inwestycje w zakresie ochrony środowiska.

We współpracy z WFOŚiGW BOŚ udziela kredyty inwestycyjne związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu i wyrobów zawierających azbest, polegające na wymianie powierzchni dachowych lub elewacyjnych wykonanych z materiałów zawierających azbest. W kosztach kwalifikowanych znajdują się roboty demontażowe, transport i unieszkodliwienie odpadu zawierającego azbest, zakup materiałów do wykonania zamiennych pokryć dachowych lub elewacyjnych, roboty budowlano-montażowe związane z wykonaniem zamiennych pokryć dachowych lub elewacyjnych. Kredyty przeznaczone dla wszystkich ubiegających się z terenu woj. wielkopolskiego, z wyjątkiem jednostek samorządu terytorialnego.

Warunki kredytowania:

- oprocentowanie: 0,7 s.r.w.,
- kwota kredytu: do 70% kosztów realizowanej inwestycji lecz nie więcej niż:
 - 50 000 zł dla osób fizycznych,
 - 300 000 zł dla wspólnot mieszkaniowych,
 - 500 000 zł dla pozostałych kredytobiorców,
- okres kredytowania: do 60 m-cy,
- okres realizacji zadania: do 6 miesięcy od daty postawienia przez Bank kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy,
- okres karencji: do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytowej,
- prowizja: do 2% kwoty przyznanego kredytu.

5. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

Zintegrowany Program Rozwoju Regionalnego (ZPORR) współfinansowany jest z zasobów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Projekty realizowane w ramach ZPORR to m.in.:

Priorytet 1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów

Celem realizacji Priorytetu 1 jest wzrost atrakcyjności wszystkich regionów przez oddziaływanie na obecne mocne strony regionów głównie za pomocą inwestycji w infrastrukturę. Priorytetowo będą traktowane modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej i społecznej wpływającej na rozwój potencjału regionu jako całości, w tym ze znajdującymi się na jego obszarze najbardziej dynamicznymi centrami wzrostu. W ramach Priorytetu 1 realizowane jest działanie 1.2 Infrastruktura ochrony środowiska. Działanie to ma na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód i gleb, poprawę stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, a także poprawę zarządzania środowiskiem. W wyniku realizacji powyższych celów nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego, poprawią się także warunki życia mieszkańców oraz stworzone zostaną korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorstw działających zgodnie z zasadami poszanowania środowiska. Realizacja projektów powinna przyczynić się do osiągnięcia standardów w zakresie ochrony środowiska zawartych w Dyrektywach przeniesionych na grunt polskiego prawa. W ramach Działania przewidziane do realizacji są projekty, które mają pozytywny wpływ na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej oraz są zgodne ze standardami w zakresie ochrony środowiska wymaganymi w Dyrektywach. W ramach Działania przewidziane do realizacji są projekty, które przyczyniają się do zapewniania dobra publicznego lub poprawy jakości istniejącego dobra publicznego (z wyjątkiem projektów zawierających pomoc publiczną).

W ramach Działania realizowane będą projekty infrastrukturalne o wartości całkowitej od 1 mln euro do 10 mln euro (projekty o wartości całkowitej przekraczającej kwotę 10 mln euro dofinansowywane będą z Funduszu Spójności, infrastrukturalne projekty środowiskowe o wartości całkowitej poniżej 1 mln euro realizowane będą w ramach Priorytetu 3 ZPORR „Rozwój lokalny”). Do realizacji w ramach Działania przewidziane są także projekty z zakresu zarządzania ochroną środowiska o minimalnej wartości całkowitej 500 tys. euro.

Rodzaje projektów możliwych do realizacji w ramach Działania 1.2 obejmują następujące obszary:

1. Zaopatrzenie w wodę, pobór wody i oczyszczanie ścieków;
2. Gospodarkę odpadami;
3. Poprawę jakości powietrza;
4. Zapobieganie powodziom;
5. Wsparcie zarządzania ochroną środowiska;
6. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

6. Fundusz Spójności.

Jest to fundusz, z którego dofinansowanie mogą otrzymać duże projekty lub grupy projektów, tworzących wspólną całość, których całkowita wartość przekracza 10 mln euro. Maksymalny poziom dofinansowania to 85% wydatków kwalifikowalnych. Pozostałe 15% zagwarantować musi strona polska, pochodzić one mogą z różnych źródeł wyłączając fundusze strukturalne. Źródłami tymi mogą być:

- środki publiczne w tym np.: budżet centralny, budżet administracji samorządowej, nadwyżka finansowa przedsiębiorstwa komunalnego, pożyczki/kredyty pozyskane z np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej lub Międzynarodowych Instytucji Finansowych (Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju);
- środki prywatne (partnerstwo publiczno-prywatne);
- inne np. pożyczki/kredyty z banków komercyjnych.

W sektorze środowiska dofinansowanie mogą otrzymać m.in. inwestycje z dziedziny racjonalizacji gospodarki odpadami oraz ochrony powierzchni ziemi.

Beneficjentami w sektorze środowiska mogą być:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki jednostek samorządu terytorialnego,
- komunalne spółki prawa handlowego,
- inne podmioty publiczne (np. Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, spółki Skarbu Państwa) lub prywatne.

7. Środki Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskigo Mechanizmu Finansowego.

O środki z tych mechanizmów finansowych mogą ubiegać się wszystkie instytucje sektora publicznego i prywatnego oraz organizacje pozarządowe, utworzone w prawny sposób w Polsce i działające w interesie publicznym. Środki zostały podzielone na sześć obszarów priorytetowych, w których wyróżniamy m.in.:

- Priorytet: Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez m.in. redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii. Jego głównym celem jest ograniczenie zanieczyszczenia środowiska poprzez działania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych oraz racjonalną gospodarkę odpadami,
- Priorytet: Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego, w tym transport publiczny i odnowa miast. Jego celem jest realizowanie przedsięwzięć zmierzających do zachowania i odbudowy europejskiego dziedzictwa kulturowego wraz z jego otoczeniem oraz wykreowanie narodowych produktów turystyki kulturowej w historycznych miastach Polski.

Maksymalny wkład środków z obu mechanizmów dla projektów finansowanych z publicznych środków krajowych wynosi 85% kosztów całkowitych, w pozostałych przypadkach - 60% kosztów projektu.

8. Narodowa Strategia Spójności 2007 – 2013.

Priorytety wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych w latach 2007 – 2013 określa Narodowa Strategia Spójności (NSS), której cele będą realizowane poprzez Programy Operacyjne oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych, zarządzanych przez Samorzady poszczególnych województw.

- a) Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
- b) Program Operacyjny Infrastruktura i środowisko,
- c) Program Operacyjny Kapitał ludzki,
- d) Program Operacyjny Konkurencyjna gospodarka,
- e) Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- f) Program Operacyjny Pomoc techniczna,
- g) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) – obecnie trwa proces tworzenia „Regionalnego Programu Operacyjnego dla Wielkopolski na lata 2007 – 2013”.

Każde z szesnastu województw w latach 2007-2013 będzie realizowało własny program operacyjny, finansowany przez Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego, który został przygotowany w odpowiedzi na lokalne potrzeby oraz został dostosowany do indywidualnej specyfiki województwa w toku konsultacji społecznych. Od kilku miesięcy trwają prace nad Regionalnym Programem Operacyjnym dla Wielkopolski na lata 2007 – 2013, współfinansowanym ze środków strukturalnych Unii Europejskiej.

9. Fundacja EkoFundusz

EkoFundusz jest niezależną fundacją działającą według prawa polskiego, a w szczególności wg Ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. Nr21 poz. 97) a także Statutu. Obecnie Fundatorem jest Minister Skarbu Państwa. Statut EkoFunduszu zawiera pięć sektorów ochrony środowiska uznanych za dziedziny priorytetowe. W zakresie gospodarki odpadami priorytetami EkoFunduszu są:

- tworzenie kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
- przedsięwzięcia związane z eliminacją powstawania odpadów niebezpiecznych w procesach przemysłowych (promocja „czystszych technologii”) i likwidacją składowisk odpadów tego rodzaju,
- rekultywacja gleb zanieczyszczonych odpadami niebezpiecznymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia ludzi lub świata przyrody.

We wszystkich pięciu sektorach pomoc finansową EkoFunduszu uzyskać mogą tylko te projekty, które wykazują się wysoką efektywnością, tj. korzystnym stosunkiem efektów ekologicznych do kosztów. Poza tym zalecane jest, aby projekty spełniały przynajmniej jeden z następujących warunków:

- wprowadzanie na polski rynek nowych technologii z krajów-donatorów,
- uruchomienie krajowej produkcji urządzeń dla ochrony środowiska,
- szczególne znaczenie dla ochrony zdrowia.

EkoFundusz udziela wsparcia finansowego w formie bezzwrotnych dotacji a także preferencyjnych pożyczek. Dotacje uzyskać mogą jedynie projekty dotyczące inwestycji związanych bezpośrednio z ochroną środowiska (w ich fazie implementacyjnej). EkoFundusz nie dofinansowuje badań naukowych, akcji pomiarowych, a także studiów i opracowań oraz tworzenia wszelkiego rodzaju dokumentacji projektowej. Gdy inwestorem są władze samorządowe, dotacja może pokryć do 30% kosztów (w przypadkach szczególnych do 50%), a dla jednostek budżetowych, podejmujących inwestycje proekologiczne wykraczające poza ich zadania statutowe, dofinansowanie EkoFunduszu może pokryć do 50% kosztów. EkoFundusz może wspierać zarówno projekty dopiero rozpoczynane, jak i będące w fazie realizacji, jeżeli ich rzeczowe zaawansowanie nie przekracza 60%.

7. Podsumowanie

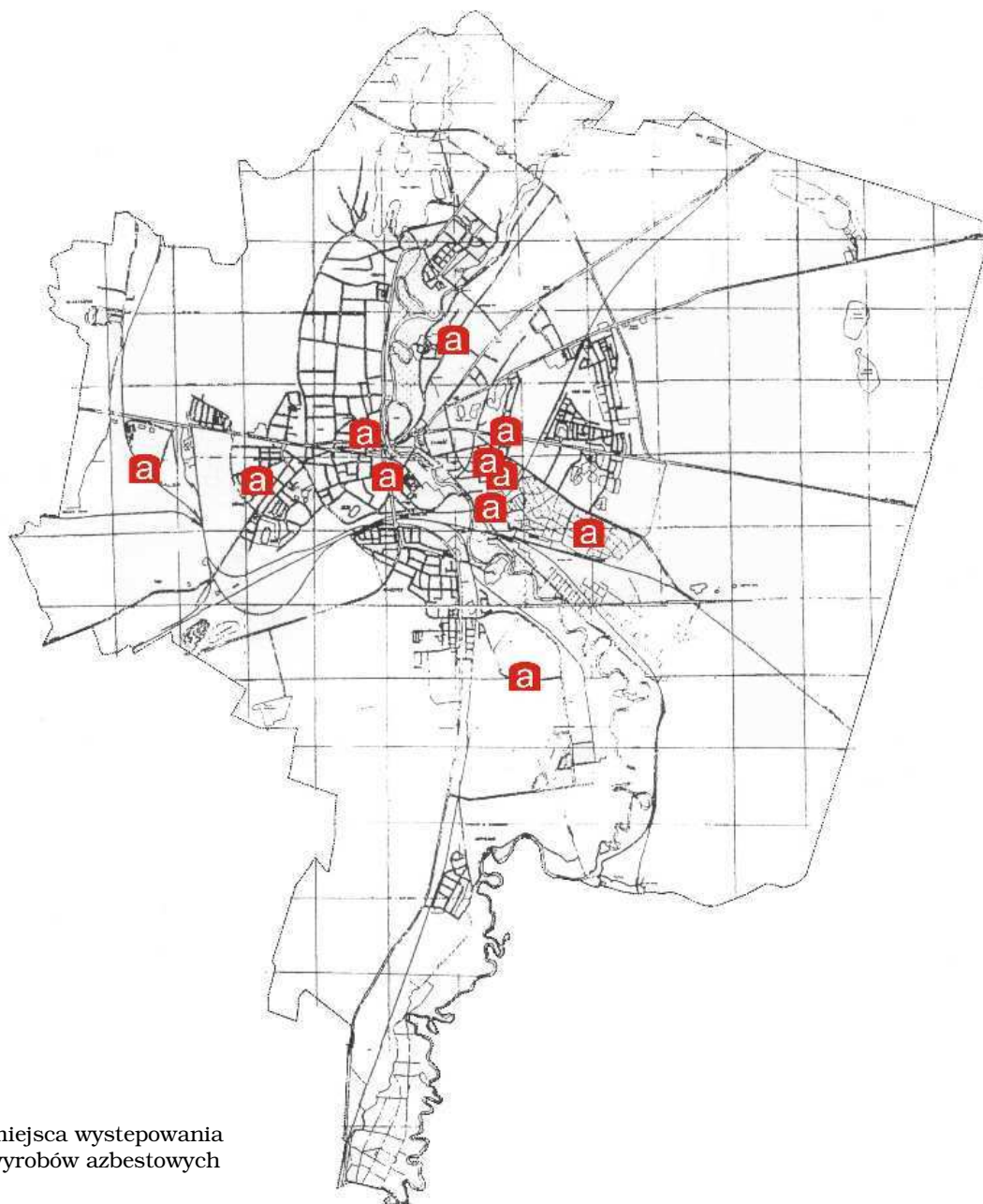
Pomimo obowiązującego zakazu stosowania azbestu, jest on nadal elementem wielu wyrobów użytkowanych w głównie w budownictwie. Jego udowodniona szkodliwość stanowi o istnieniu potrzeby usuwania go z terenu Gminy. Jednakże koszty usuwania wyrobów zawierających azbest są znaczne i niejednokrotnie stanowią największą barierę dla użytkowników niebezpiecznych wyrobów. W tej sytuacji pomocą powinny wykazać się jednostki samorządu terytorialnego. Mając na celu stworzenie właściwych zdrowotno-sanitarnych warunków życia obecnych i przyszłych pokoleń oraz ochronę środowiska naturalnego, z pomocą taką wystąpiła Gmina Piła, która zaplanowała wspieranie osób prywatnych w przedsięwzięciach zmierzających do usuwania wyrobów azbestowych.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązków, jakie nakłada na nich polski system prawny. Dotyczy to głównie obowiązku prowadzenia kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów azbestowych oraz przekazywania Prezydentowi Miasta informacji o lokalizacji i ilości tychże wyrobów. W Gminie Piła tylko niewielka liczba osób wypełnia te obowiązki, co świadczyć może o małej świadomości ekologicznej społeczeństwa lokalnego. Dlatego też, oprócz finansowych aspektów, Gmina Piła planuje przeprowadzenie szerokiej akcji uświadamiania społeczeństwa, nie tylko w zakresie obowiązków właścicieli i zarządców obiektów, w których zastosowany jest azbest, ale także na temat szkodliwości azbestu dla zdrowia ludzkiego. Bagatelizowanie szkodliwości włókien azbestowych we wdychanym powietrzu może doprowadzić do wielu zmian nowotworowych w naszych organizmach, a przy założonym przez państwo okresie usuwania wyrobów azbestowych do 2032 r. wiele z tych wyrobów przekroczy normy bezpiecznego użytkowania, co spowodować może narażenie nie tylko użytkowników wyrobów zawierający azbest ale i każdego mieszkańca Gminy.

Załącznik I

Rozmieszczenie zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła.

- miejsca występowania
wyrobów azbestowych

Załącznik II

Wykaz firm posiadających pozwolenie starosty piłskiego na usuwanie azbestu na terenie powiatu piłskiego.

Lp.	Firma	Nr pozwolenia
1.	KASTOR Tomasz Janiszewski 67-321 Leszno Górne ul. Kolonia 19B/2 tel./fax.068 376-65-93	SR.IV-7651/16/2006 z dnia 13.07.2006
2.	PHU TEMIPOL Sp. z o.o. ul. Konduktorska 42 40-155 Katowice tel. 032 258 90 04	SR.IV-7651/12/2006 z dnia 26.06.2006
3.	PHU CARBON Krzysztof Matusza Os. Piastowskie 14a/9 62-200 Gniezno tel. 061 428 69 43; 604 853 571	SR.IV-7651/9/2006 z dnia 20.04.2006
4.	PHU JUKO Jerzy Szczukocki ul. Igo Maja 25 97-300 Piotrków Trybunalski tel. 044 649 94 24	SR.IV-7651/7/2006 z dnia 10.03.2006
5.	Zakład Usług Technicznych ZAK Wacław Zakos ul. Kutrzeby 1/35 66-400 Gorzów Wielkopolski tel. 095 73 83 606	SR.IV-7651/6/2006 z dnia 13.07.2006
6.	HYDROGEOTECHNIKA Sp. z o.o. ul. Ściegiennego 262A 25-116 Kielce tel. 041 348 06 60	SR.IV-7651/4/2006 z dnia 10.03.2006
7.	KANROD Dariusz Dorna 64-735 Między ul. Meżykowska 2B/11 tel. 067 256 32 10	SR.IV-7651/1/2006 z dnia 06.02.2006
8.	EKOLOGIA FAIR PLAY s.c. Dariusz Plewko, Andrzej Grzegorzczak ul. Mickiewicza 2 74-400 Dębno tel. 095 760 29 38	SR.IV- 7651/50/2005/2006 z dnia 03.02.2006
9.	Zakład Dacharsko-Blacharski Michał Trzciniński ul. Lipowa 8 89-400 Sępólno Krajeńskie tel. 0509 540 708	SR.IV- 7651/43/2005/2006 z dnia 18.01.2006
10.	EKO-CHEM-EKO-SERVICE Sp. z o.o. Al. Kościuszki 99 90-441 Łódź tel. 042 636 97 63	SR.IV- 7651/41/2005/2006 z dnia 09.01.2006
11.	PW YSZECHRAD Grzegorz Kutny ul. Norwida 12 64-800 Chodzież tel. 067 282 79 55	SR.IV-7651/42/2005 z dnia 16.12.2005
12.	SPE-BAU Sp. z o.o. ul. Mielecka 21/1 53-401 Wrocław tel. 071 361 46 12	SR.IV-7651/40/2005 z dnia 18.11.2005
13.	BUHCK Recykling ul. R. Maya 1 61-371 Poznań tel. 061 650 2939	SR.IV-7651/37/2005 z dnia 18.11.2005
14.	Spółka Jawna Wysoccy Wiesław Wysocki, Mirosław Wysocki ul. Zakładowa 4 89-600 Chojnice tel. 052 397 14 48	SR.IV-7651/40/2005 z dnia 18.11.2005
15.	PPHU GAJAWI Gabriel Rogut ul. Odyńca 2 95-150 Łódź tel. 501 028 153	SR.IV-7651/34/2005 z dnia 10.10.2005
16.	ALGADER HOFMAN Sp. z o.o. ul. Wólczyńska 133 bud 11B 01-919 Warszawa tel. 022 864 94 97; 864 94 99; 864 98 12	SR.IV-7651/29/2005 z dnia 06.09.2005

17.	SINTAC-Polska Sp. Z o.o. ul. Armii Krajowej 86 05-075 Warszawa – Wesoła tel. 022 812 62 54	SR.IV-7651/28/2006 z dnia 06.09.2005
18.	Transport – Metalurgia ul. Reymonta 62 97-500 Radomsko tel. 044 685 41 35	SR.IV-7651/25/2005 z dnia 26.09.2005
19.	ALBEKO Singer Sp. J. 87-510 Kotowy tel. 054 280 02 88	SR.IV-7651/24/2006 z dnia 22.09.2006
20.	PPHU ABBA-EKOMED Sp. z o.o. ul. Moniuszki 11/13 87-100 Toruń tel. 056 651 36 67; 651 44 25	SR.IV-7651/22/2006 z dnia 31.08.2005
21.	Firma Budowlana Usługi-Handel Dariusz Łata Os. Parkowe 5 64-630 Ryczywół tel. 067 28 38 360	SR.IV-7651/17/2005 z dnia 11.07.2005
22.	Zakład Remontowo-Budowlany „Ambroży” S.J. ul. Meissnera 1/3 lok. 22 03-982 Warszawa	SR.IV-7651/16/2005 z dnia 16.05.2005
23.	PPHU EKO-MIX ul. Grabieżyńska 163 50-950 Wrocław tel. 071 332 41 61	SR.IV-7651/20/2005 z dnia 27.04.2005
24.	Ramid Specjalistyczne rozwiązania ul. A. Kowalskiego 1/54 03-288 Warszawa tel. 022 525 25 55	SR.IV-7651/3/2005 z dnia 21.02.2005
25.	E-PIK Usługi Ekologiczne Sp. z o.o. ul. Grunwaldzka 269/1 60-179 Poznań tel. 061 285 40 74	SR.I.7651/31/2004 z dnia 21.09.2004
26.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Ładowego MJ Sp. z o.o. Reguły, ul. Graniczna 6 05-816 Michałowice	SR.I.7651/11/2004 z dnia 28.05.2004
27.	Centrum Gospodarki Odpadami CARO ul. Zamoyskiego 51 22-400 Zamość tel. 084 62 730 13	SR.I.7651/40/2003 z dnia 04.12.2003
28.	Przedsiębiorstwo Techniczno- Usługowe KORAB Sp. z o.o. ul. Marynarki Polskiej 148 80-865 Gdańsk	SR.I.7651/30/2003 z dnia 28.11.2003
29.	DEMO-BUD Katarzyna Napierała ul. Poznańska 13a 62-080 Swadzim tel. 061 816 92 39	SR.I.7651/31/2003 z dnia 28.11.2003
30.	Zakład Remontowo-Budowlany Stanisław Karolczak ul. Przelajowa 10/56 94-044 Łódź tel. 042 686 67 37	SR.I.7651/17/2003 z dnia 07.11.2003
31.	Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych TERMOEXPOTRI ul. Żurawia 24/7 00-515 Warszawa tel. 022 821 34 67	SR.I.7651/18/2003 z dnia 23.06.2003

Załącznik III

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH WYKORZYSTYWANIA

1. Miejsce, adres.....
2. Właściciel/zarządca/użytkownik*):
 - a) osoba prawna - nazwa, adres
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:
 - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu⁵⁾
 - b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji
8. Inne istotne informacje o wyrobach⁶⁾.....

.....

(podpis)

Data.....

Objaśnienia:

*1) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1% azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).

4) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest.

5) Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.

6) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik IV

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE
ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

1. Miejsce, adres
2. Właściciel/zarządca*):
 - a) osoba prawna - nazwa, adres,
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:

 - a) sposób
 - b) przez kogo
 - c) termin

8. Inne istotne informacje⁴⁾

.....
(podpis)

Data.....

Objaśnienia:

*1) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1% azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

Załącznik V

Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Obiekt budowlany/urządzenie budowlane

Adres obiektu budowlanego/urządzenia budowlanego

Pomieszczenie:

Rodzaj wyrobu:

Grupa / Nr	Wyrób - rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I. Sposób zastosowania azbestu			
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10
II. Rodzaj azbestu			
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest (np. krokidolit)		15
III. Struktura powierzchni wyrobu z azbestem			
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo z niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0
IV. Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem			
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0
V. Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem			
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10
17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0
VI. Wykorzystanie pomieszczenia			
20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwałe lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30
22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10
VII. Usytuowanie wyrobu			
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30
25.	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)		25
27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10

Suma punktów oceny

Stopień pilności I

65 i więcej punktów

(wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie)

Stopień pilności II

powyżej 35 do 60 punktów

(ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku)

Stopień pilności III

do 35 punktów

(ponowna ocena w terminie do 5 lat)

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....
Oceniający (nazwisko i imię)

.....
Właściciel / Zarządca

Adres

Data.....

-
- 1) Według klasyfikacji rodzajów wyrobów zawierających azbest - podanych w załączniku nr II.
 - 2) Zgodnie z inwentaryzacją i załącznikiem nr II.
 - 3) Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3% powierzchni wyrobu.
 - 4) Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3% powierzchni wyrobu.

* **należy wypełnić oddzielnie dla każdego obiektu budowlanego**

